Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

PRZEMYSŁ GRAFICZNY

ORGAN RADY POŁĄCZONYCH ORGANIZACJI PRZEMYSŁU GRAFICZNEGO W WARSZAWIE

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
WARSZAWA, KRÓLEWSKA 10 m. 17
TELEFON 16-66

MIESIĘCZNIK

KONTO W POCZTOWEJ KASIE
OSZCZĘDNOŚCIOWEJ 8765
W WARSZAWIE

ROK IV | 30 WRZEŚNIA 1927 R. | Nr 9

100-LECIE ZGROMADZENIA DRUKARZY M. ST. WARSZAWY

W dniu 30 października r. b. drukarze warszawscy obchodzić będą stuletni Jubileusz Zgromadzenia Drukarzy m. st. Warszawy.

Właściwie setna rocznica powstania Zgromadzenia wypadała w 1926 roku, gdyż reskrypt Prezydenta Municypalności i Policji m. Warszawy, zezwalający na utworzenie Zgromadzenia Drukarzy warszawskich na wzór innych zgromadzeń rzemieślniczych, kunsztów i profesji—nosi datę 21 czerwca 1826 roku, jednak zdarzenia roku ubiegłego, jak wypadki majowe i strajk drukarski, przeszkodziły w urządzeniu obchodu we właściwym czasie i zniewoliły Urzędy Starszych do odłożenia uroczystości na rok bieżący

Więc za kilka tygodni warszawski świat drukarski święcić będzie jedną z poważniejszych rocznic w dziejach rozwoju swoich stosunków wewnętrznych i urządzeń organizacyjnych.

Zgromadzenie Drukarzy m. st. Warszawy w okresie 100-letniej przeszło naszej niewoli było jedyną organizacją, któraześrodkowywała w sobie wszystkich pracowników sztuki drukarskiej i która, pomimo różnych przeciwności i zmiennych kolei losu, cementowała w jedną całość ludzi jednego powołania.

W okresie powojennym od tego macierzystego pnia poodrywały się oddzielne płonki. Powstały oddzielne organizacje, wiodące byt samodzielny, oparty na odmiennych programach i odmiennych dążeniach. Jest to zjawisko całkiem naturalne i nieuniknione, jako rezultat ewolucji, której masy ludzkie ulegają. Pomimo jednak wielkich różnic w programach i dążeniach poszczególnych ugrupowań drukarskich, pierwiastkiem wspólnym, niezmiennym i nienaruszalnym pozostało i pozostanie nadal poczucie koleżeństwa i solidarności fachowej. Dlatego też, jeśli uroczystość jubileuszowa ma być zbiorowym manifestacyjnym wyrazem hołdu dla polskiej sztuki drukarskiej, jeśli ma być wyrazem czci dla tych nieprzeliczonych zastępów towarzyszy, którzy już w zaświaty odeszli, a którzy poprzez wielowiekowy okres czasu swą mrówczą pracą przyczynili się do utrwalenia Myśli Polskiej, do zbudowania świątyni Polskiego Ducha—naszej sztuki i naszej nauki,—to w święceniu tej uroczystości powinni wziąć udział wszyscy warszawscy drukarze, bez względu na przynależność do tego lub innego związku czy stowarzyszenia, dając tem dowód kultury duchowej, dla której nie są obce, tak wzniosłe hasła jak koleżeństwo i solidarność.

* * *

Komitet organizacyjny obchodu rozesłał do wszystkich drukarń warszawskich odezwy nawołujące do zbierania składek na pokrycie kosztów uorczystości jubileuszowych.

Posiedzenia Komitetu odbywają się w lokalu Rady P. O. P. G. przy ul. Królewskiej 10 m. 17 (tel. 16-66) dokąd też należy przesyłać składki zbierane co tydzień przy wypłatach.

Sumy pozostałe po pokryciu wydatków obchodu obrócone będą na cele schroniska drukarzy.

* * *

Obchód Jubileuszu rozpocznie się uroczystem nabożeństwem w kościele Ś-go Jana.

Po nabożeństwie, w asystencji przedstawicieli cechów ze sztandarami, sformowany będzie pochód do grobu Nieznanego Żołnierza, na którym delegacja drukarzy złoży wieniec.

Pod pomnikiem ks. Józefa Poniatowskiego dokonane będzie zdjęcie fotograficzne uczestników obchodu. (W razie niepogody fotografja wykonana będzie w sali Rady Miejskiej).

W południe w Sali Rady Miejskiej odbędzie się uroczysta Akademja Drukarska, na której zostaną wygłoszone mowy i odczytane referaty. W programie Akademji przewidziane jest również uczczenie Towarzyszów-Jubilatów, którzy w roku bieżącym obchodzą 50-lecie swej pracy zawodowej.

Wieczorem w lokalu Związku Rzemieślników Chrześcijan przy ul. Miodowej Nr. 14 odbędzie się wspólna uczta koleżeńska.

Prezydjum Komitetu Organizacyjnego Obchodu tworzą pp. Orłowski Stanisław, przewodniczący, Golewski Władysław i Gryczyński Franciszek — zastępcy przewodniczącego, Borkowski Henryk—skarbnik-sekretarz.

Pełna lista członków Komitetu Organizacyjnego podana będzie do wiadomości publicznej w najbliższym czasie.

WYSTAWA PRAC UCZNIÓW SZKOŁY PRZEMYSŁU GRAFICZNEGO W WARSZAWIE

Stale rozszerzająca swoją działalność Szkoła Przemysłu Graficznego w Warszawie, w dniu 2 i 3 października r. b. w lokalu własnym przy ul. Składowej Nr. 3 urządza Wystawę prac uczniów zarówno normalnej Szkoły Dziennej, jak i istniejącej przy niej wieczornej Szkoły Dokształcającej.

Otwarcie wystawy nastąpi w niedzielę dnia 2 października r. b. o godz. 12-ej w południe.

Wzrastające zainteresowanie szerokich kół fachowych Szkołą graficzną każe przypuszczać, iż w szeregu zwiedzających wystawę nie zbraknie z grafików naszych nikogo, komu rozwój szkoły i rozwój przemysłu graficznego nie są obojętne.

Zagranicą tego rodzaju pokazy szkolne cieszą się znaczną frekwencją, a przez fachowców zawsze tłumnie są odwiedzane. Istnieje tam ogólne zrozumienie, iż objawy istotnego i szczerego zainteresowania się starszyzny pracami uczniów są czynnikiem silnie pobudzającym i zachęcającym młodzież do gorliwej i wytrwałej pracy.

OPIEKA NAD UCZNIAMI

(Hans Hausman, Norymberga. Z f. D. B. Nr. 49, 1927 r.).

W obecnych czasach mówi się często o moralnem zaniedbaniu naszej młodzieży. Wskazuje się różne miarodajne urzędowe statystyki, które dowodzą, że przestępcze skłonności młodych ludzi wzmagają się. Wzmogły się również znacznie oskarżenia przeciwko młodocianym oraz wyroki skazujące za różne czyny występne.

Władze miejskie zwróciły uwagę na ten stan rzeczy godny pożałowania i pod karą zabroniły młodzieży bywania w restauracjach i kinematografach, palenia i nocnych spacerów po ulicach i placach, oraz czytania książek niewłaściwych, np. romansów kryminalnych.

Niestety niezawsze młodzieńcowi moralnie zagrożonemu może być zapewniony w jego zawodzie konieczny nadzór, co się naturalnie wszędzie daje niemile odczuwać. W pierwszym rzędzie byłoby koniecznem wpływać uszlachetniająco na charakter młodego człowieka.

Należałoby w młodzież wlać przekonanie, że żyjemy w czasach bardzo poważnych, które nawet na młodzież nakładają różne obowiązki. Poczucie odpowiedzialności powinno być rozbudzone, a poczucie godności osobistej kierowane na właściwe tory.

Powinniśmy więcej się starać o dobre wpływy na swoich bliskich. Należy działać na honor młodych ludzi i przekonywać ich jak wiele zależy od ich prowadzenia się, jak dalece wpływają oni na przyszłość swego narodu. Trzeba ich przekonać, że wówczas dopiero wyrosną na ludzi dzielnych i użytecznych, gdy sami nad sobą będą pracowali i sami będą się starali o swój rozwój i wykształcenie.

Izba rzemieślnicza w Mittelfranken (Bawarja) od młodzieży mającej zamiar poświęcić się przemy-

---

BARBARA BOGUSŁAWSKA 8

W XVII I XVIII WIEKU CECH DRUKARZY W KRAKOWIE

b) Towarzysze.

Właściwymi członkami cechu byli towarzysze.

Między towarzyszem a chłopcem w życiu wewnętrznym Kongregacji tak samo jak w pracy w drukarni istniały ogromne różnice. Towarzyszowi nie wolno było pozostawać w gospodzie razem z chłopcami, a nazwanie go chłopcem uważane było za obelgę, za użycie której groziła kara — zwrot pieniędzy wyłożonych przez towarzysza na wyzwolenie.

Początkowo towarzysze stanowili jedną tylko grupę, każden po wyterminowaniu pewnej ilości lat jako chłopiec i wykonaniu wszystkich świadczeń związanych z wypisem zostawał towarzyszem.

Tak było do roku 1694w którym to roku powzięto na kongregacji 5 sierpnia uchwały tyczące się podziału towarzyszy na kategorje, aby zmniejszyć i zrobić bardziej stopniowym przeskok z chłopca na towarzysza. Konieczność rozszerzenia praw tłomaczą sami: „Maiąc konsens jako wzwyż namieniono zeszliśmy się do kongregacyi, w którey się wszczęły kontrowersye, z iedney strony Panami Seniorami y innemi Starszymi Drukarzami, z drugiej strony między Młodszemi, tak z tymi którzy z chłopięcych lat są uwolnieni, iako z Towarzyszami świerzo postulowanemi ztey przyczyny, iż ci Panowie Młodsi, Bracia niechcieli bydź w niczem posłuszni, a zaś do akcydensów chcieli się adresować y partycypować, iako y Starsi. Więc my udali się do Wielmożnego IMCi Xiędza Przeworskiego S. Teologyi Doktora y Profesora Przesławney Akademij Krakowskiey Generalnego Rektora, a nam szczęśliwie rządzącego, y doniesione wszystkie były przez nas kłótnie to iest: przez Stanisława Gruchalskiego. Wielmożny IMCi X. Rektor odesłał nas nazad do kongregacyi ażebyśmy iako zwyczay dawno był, modelusz albo porządek między sobą uradziwszy spisali iako się maią sprawować, tak Towarzysze Starsi iako y młodsi".

słowi drukarskiemu, z uwzględnieniem skłonności, wymaga uzdolnienia i lekarskiego zbadania:

1. Przyjmowanie uczniów nie może być pozostawione przypadkowi lub zewnętrznym okolicznościom, musi ono uwzględnić osobistą skłonność młodzieńca, jego duchowe i cielesne uzdolnienie. Skłonność do powołania składacza można uwzględnić u takiego, który przy usposobieniu rozgarniętem ma dobre stopnie z języka rodzinnego i ortografji, lubi czytać i jest amatorem książek; do zawodu drukarza, oprócz powyższych przymiotów należy jeszcze mieć zamiłowanie do obcowania z maszynami. Wszędzie należy baczną zwracać uwagę na to, by tylko zdrowe, uzdolnione i wystarczająco przygotowane jednostki były dopuszczane do zawodu. Kandydaci powinni skończyć szkołę powszechną, przejść do klasy wyższej i na cenzurze posiadać stopnie przynajmniej „dostateczne". Byłoby bardzo pożądanem zyskiwać dla przemysłu graficznego również uczniów szkół wyższych.

2. Jeśli się okaże przy egzaminie lub przy badaniu lekarskiem, że młodzieniec nie ma warunków do przyjęcia do przemysłu graficznego, nie powinien on zostać przyjętym na ucznia w żadnym zakładzie drukarskim.

3. Młodzieńcy powinni być kierowani do zaufanego lekarza dla zbadania cielesnego uzdolnienia. Badanie lekarskie podlega wszędzie jednakowym przepisom i obejmuje ogólne właściwości cielesne, system nerwowy, narządy oddychania, oczy, istnienie chronicznych lub dziedzicznych niedomagań, a szczególniej skłonności do suchot; przy badaniu kandydatów na uczniów drukarskich należy zwracać uwagę na słuch i nierozróżnianie kolorów; uczniowie zaś zecerscy nie mogą mieć stóp płaskich.

Wychowanie dorastającej młodzieży musi obejmować najrozmaitsze dziedziny; musi być przepojone duchem społecznym, przenikającym nasze życie nowoczesne, musi kształcić charakter i tężyznę.

Przed młodym człowiekiem nic ukrywać nie należy, nie trzeba zostawiać go w nieświadomości przyszłych trudów, aby nie wyrabiał sobie złudnych, fałszywych pojęć o swej przyszłości. Gdy zostanie uświadomiony o wszystkich trudnościach—zrozumie stan rzeczy i obowiązki swego zawodu i znajdzie w nich zadowolenie.

Fachowe czasopisma, dzienniki dotyczące zawodu, zbiory wzorów powinny być dla młodzieży w drukarniach dostępniejsze niż dotąd; częstsze z niemi obcowanie może jej przynieść tylko korzyść. Najbardziej wartościowemi pod tym względem są np. artykuły, jak również dodatki akcydensowe do pism fachowych, dotyczące kwestji praktycznych.

Młody człowiek wysilający się fizycznie, w jednostronnym kierunku, lecz równocześnie wytężony duchowo, potrzebuje wytchnienia przez zdrowy ruch, możliwie na świeżem powietrzu, następnie jednak odpoczynku w spokoju; nie powinien oddawać się targającym nerwy rozrywkom, czytaniu złych książek, piciu alkoholu i paleniu.

Za pomocą prawodawstwa socjalnego, jak również zarządzeń porządkujących przemysł, za pomocą przepisów o utrzymywaniu uczniów, oraz przez ogólne polepszenie stosunków w przemyśle, poprawiły się warunki pracy uczniów w drukarniach; pomieszczenia pracowni są dzisiaj bez porównania zdrowsze niż dawniej i prawie każde poszczególne zarządzenie, dotyczące porządku w zakładach przemysłowych, bierze pod uwagę zdrowie młodzieży.

Dobry skutek tych istotnych zdobyczy, wprowadzonych nie bez pewnych ofiar, nie powinien zostać zniweczony przez szkodliwy sposób życia.

Porządek ustanowiony na kongregacji dotyczy spraw nie poruszanych w dotychczasowych przepisach, określa on stopniowe przejście od chłopca do towarzysza, posiadającego wszystkie prawa kongregacji. Jest on zawarty w 18 punktach, dzieli towarzyszy na pół-towarzyszy i towarzyszy postulowanych.

Każdy po wyterminowaniu z lat chłopięcych i wpłaceniu do kasy kongregacji 10 zł. zostawał półtowarzyszem. Aby mieć jednak wszystkie przywileje tej klasy cechu musiał ponieść pewne opłaty. Tak więc, aby módz dostać od Panów Starszych miejsce w kongregacji był obowiązany złożyć im do dyspozycji 2 funty wosku. Nie wolno mu było jednak wzorować się na starszych i wypłaconych Braciach, a więc pod groźbą nałożenia nań pewnych kar siedzieć w kongregacji w czapce lub być obecny podczas sądzenia towarzysza. Do kongregacji powinien przychodzić punktualnie i trzeźwy, nie wolno mu było z kongregacji wynosić plotek.

Po pewnym czasie, gdy pół-towarzysz złożył do kasy cechowej wszystkie należące od niego opłaty, przechodził do następnej kategorji cechu i zostawał towarzyszem.

Postulowany towarzysz nie miał też odrazu wszystkich praw, miejsce towarzyskie dane mu przez starszych musiał najpierw „oblać" albo opłacić jedną grzywnę, zanim je zajął. Do zapisywania chłopców mógł należeć dopiero po daniu czterech grzywien na świece kongregacji i na ołtarz Św. Jana Kantego dwóch grzywien. Dopóki podczas elekcji Seniora nie dał na poczęstowanie trzech grzywien nie mógł dawać „votum" ani być obieranym na urząd. Dopiero po opłaceniu tego towarzysz zostawał „wypłaconym", posiadającym pełne prawa członka cechu.

Towarzysz postulowany i wypłacony miał pierwszeństwo w stosunku do postulowanego a niewypłaconego. Z pomiędzy dwóch postulowanych towarzyszy pierwszeństwo miał nie wcześniej postulowany, lecz wcześniej wypłacony. Ostatni ten przepis prawdopodobnie miał na celu skłonienie towarzyszy do prędszego uskuteczniania opłat.

(C. d. n.).

UCHWAŁA SYNDYKATU DZIENNIKARZY WARSZAWSKICH W SPRAWIE DEKRETÓW PRASOWYCH

Zarząd Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich na posiedzeniu dnia 28 września r. b. powziął jednomyślnie uchwałę następującą:

Zrzeszenia zawodowe dziennikarskie, które od pierwszej chwili wydania dekretów prasowych, wystąpiły przeciwko ich ogólnemu duchowi i poszczególnym postanowieniom, obostrzającym nawet prawne warunki, w jakich znajdowała się znaczna część prasy polskiej w okresie przedwojennym, zmuszone są wyrazić głębokie ubolewanie z powodu przeszkód, z jakiemi spotyka się formalne nadanie mocy obowiązującej uchwale sejmowej, uchylającej dekrety z dnia 10-go maja r. b.

Ustępstwa poczynione w ostaniej redakcji tych dekretów przedstawieniom rzeczoznawców z ramienia prasy, nie zmieniły ogólnego ducha tekstu pierwotnego ani szeregu postanowień, które z zasadą wolności prasy, stanowiącą warunek wszelkiego demokratycznego ustroju państwowego, a potwierdzoną także przez Konstytucję Rzpltej, pogodzić się nie dadzą. Uchwała sejmowa z dnia 19 września r. b. odpowiada zatem postulatowi uzgodnienia ustawodawstwa prasowego w Polsce z zasadą wolności prasy i dostarczenia gwarancji niezależności drukowanego słowa w omawianiu spraw publicznych, bez której to gwarancji wykonywanie zawodu dziennikarskiego, jako niezbędnego niezawisłego czynnika we współczesnem życiu politycznem, jest nie do pomyślenia.

Zważywszy na bezskuteczność tej uchwały sejmowej — nie wdając się w istotę sporów interpretacyjnych pomiędzy władzami państwowemi, uważając że sprawa wykonalności uchwał sejmowych należy do powołanych czynników konstytucyjnych i ubolewając nad obecnym stanem rzeczy — zważywszy także, że policyjne represje stosowane obecnie wykraczają poza normy w dekretach prasowych przewidziane, a niektóre z nich godzą nawet w podstawy bytu dotkniętych niemi dzienników — Zarząd Syndykatu uważa za swój obowiązek nalegać na ogłoszenie formalne uchylenia dekretów, stwierdzając, że w przeciwnym razie w praktyce administracyjnej zasada wolności prasy stałaby się, ku ciężkiej szkodzie normalnego życia publicznego, jedynie martwą literą.

GRAFICZNA SZKOŁA DOKSZTAŁCAJĄCA W KRAKOWIE

W dniu 26 czerwca r. b. odbyło się uroczyste zakończenie roku szkolnego w krakowskiej szkole graficznej. W roku sprawozdawczym ukończyło nauki ogółem 25 grafików, w tej liczbie drukarzy 16, litografów 6 i chemigrafów 3-ch. Egzaminy wypadły naogół bardzo dobrze. Szkoła prowadzona jest pod opieką i przy wydatnej pomocy Wydziału Szkolnego Gremjum Drukarzy, Litografów i Chemigrafów w Krakowie z prezesem Madejskim na czele. Stanowsko kierownika szkoły zajmuje profesor Czesław Niziński. Szkoła posiada 3 klasy. Nauka tygodniowo zajmuje 12 godzin. Wykłady teoretyczne odbywają się w lokalu szkoły miejskiej im. św. Barbary przy ul. Szujskiego l. 2, zaś pokazy i ćwiczenia praktyczne prowadzone są w prywatnych zakładach graficznych.

Dzięki ofiarności członków Gremjum przy szkole powstała bibljoteka licząca dziś około 300 tomów.

Zarówno Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego jak i Wydział Szkolny Gremjum właścicieli zgodnie stwierdzają, że szkoła dzięki umiejętnemu kierownictwu i sumiennej pracy personelu nauczycielskiego należycie spełnia swoje zadanie.

KRONIKA

ILE WYDANO NOWYCH KSIĄŻEK. Według „Literarische Welt", w 1924 r. ukazały się w Niemczech 23.082 nowe wydawnictwa, nie licząc przekładów.

W tym samym roku, jak donosi organ księgarzy angielskich, „Publishers Circular", liczba nowych wydawnictw angielskich wynosiła 12.706, a we Francji — według „Bibliographie de France" — 9.403.

We Włoszech wreszcie wydano w 1924 r. 6.093 nowych książek.

A zatem, pod względem produkcji książek, Niemcy stoją na pierwszem miejscu śród państw europejskich.

PRZEMYSŁ PAPIERNICZY W ROSJI. W I-ym półroczu wytworzono na terenie Rosji sowieckiej (brutto): 134.819.4 t. papieru, 16.978.8 t. kartonu, 36.328.8 t. błonnika, 37.410.3 t. drzewicy. W produkcji bierze udział 89 przedsiębiorstw, posiadających 114 maszyn papierniczych. w których jest zatrudnionych 30.300 robotników. Produkcja wzrosła mniej więcej o 10 proc., a stosunek jej do ilości robotników jesttaki sam, jak w ub. półroczu. Zły stan maszyn powoduje, że sprawność ich się nie powiększy. Płace wykazują zwyżki, tak samo jak ceny surowca i koszów handlowych, przez co zwiększają się koszty produkcji. Ogólne obroty przyjęły charakter spokojny. Sprzedano ogółem 192.000 ton za 84.900.000 rubli. W liczbach tych zawarty jest import, który wynosił 56.400 t. za 21.300.000 rubli.

Leningradzki trust papierowy przystąpił do budowy wielkiej fabryki papieru, kóra ma być uruchomiona 1 marca 1928 roku. W budowie tej fabryki oraz w rekonstrukcji trzech innych bierze udział czeski przemysł który otrzymał dostawę na maszyny wartości 11 milj. koron czeskich.

KONGRESY I ZJAZDY W R. WYSTAWY 1929. W związku z Powszechną Wystawą Krajową zapowiadają się na r. 1929 liczne kongresy i zjazdy, które spowodują znaczne wzmożenie się ruchu komunikacyjnego i spotęgują zapotrzebowanie pomieszczenia. Różne organizacje międzynarodowe, wszechsłowiańskie a także krajowe ustalają daty i miejsce swych zjazdów na 2 lata i więcej naprzód. Z tego powodu stało się koniecznem utworzenie specjalnego komitetu, który dbać będzie o to, aby zjazdy te nie zastały miasta i ludności nieprzygotowanymi. Dzięki inicjatywie czynników miarodajnych powołany został do życia i rozpoczął swą działalność z dniem 15 b. m. Komitet, w skład którego wchodzą przedstawiciele Województwa, Miasta, Prasy, Organizacyj świeckich i duchownych, Towarzystw Kobiecych i t. d.

We wszystkich sprawach, dotyczących kongresów i zjazdów, odbyć się mających w Polsce w roku Powszechnej Wystawy Krajowej zwracać się należy pod adresem: Komitet dla Kongresów i Zjazdów w r. 1929 w Poznaniu, ul. Grunwaldzka 22.

BANK POLSKI A POWSZECHNA WYSTAWA KRAJOWA. Bank Polski uchwalił kwotę 200.000 zł. gotówką jako subwencję na Powszechną Wystawę Krajową w r. 1929.

PODATEK PRZEMYSŁOWY. Podatek przemysłowy od obrotu, osiągniętego w m-cu lipcu, dla przedsiębiorstw, płacących miesięcznie, płatny jest z karą za zwłokę, licząc karę od 30 sierpnia.

Podatek przemysłowy od obrotu, osiągniętego w m-cu sierpniu, dla przedsiębiorstw, płacących miesięcznie, płatny jest w terminie ulgowym do dnia 29 września.

Dopłata do zaliczek kwartalnych na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1926 jest ściągana za zwłokę, licząc karę od 30 maja.

Zaliczka za II kwarał 1927 roku na podatek przemysłowy od obrotu dla przedsiębiorsw, płacących kwartalnie, której przedłużony termin płatności upłynął 15 sierpnia, płatna jest z karą za zwłokę, licząc karę wstecz od 30 lipca.

Zaliczka za III kwartał 1927 r. na podatek przemysłowy od obrotu dla przedsiębiorstw, płacących kwartalnie, płatna jest do dnia 15 października.

PODATEK MAJĄTKOWY. Ministerjum skarbu wydało następujący komunikat:

Celem osiągnięcia wpływów, preliminowanych z tytułu podatku majątkowego w budżecie na rok 1927/28 zarządzono pobór od płatników wyższych stopni (ponad 10.000 zł. majątku) na poczet zaległości tego podatku dalszej raty w wysokości 0,8 proc. od szacunku majątku, ustalonego w roku 1925 przy wymiarze podatku majątkowego.

Rata płatna jest w dwóch równych częściach: pierwsza— do dnia 15 listopada 1927 r., druga do dnia 15 stycznia 1928 r.

Płatnicy niższych stopni, nie podlegający zwyżce kontyngentowej, obowiązani będą uiścić w tychże terminach resztę przypadającego od nich podatku majątkowego.

Płatnikom, którzy nadpłacili dotychczasowe raty podatku majątkowego, nadpłacone kwoty zaliczy się na pokrycie należności, płatnych w myśl niniejszego zarządzenia.

O wysokości podlegających ściągnięciu zaległości i terminach płatności tychże zosaną płatnicy pisemnie powiadomieni.

PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI. Państwowy podatek od nieruchomości miejskich i niektórych wiejskich za II-gi kwartał 1927 r. płatny jest z karą za zwłokę, licząc karę od dnia 15 września.

PODATEK OD LOKALI. Państwowy podatek od lokali za III-ci kwartał 1927 r. płatny jest z karą za zwłokę, licząc karę od dnia 15 września.

WYCOFANIE 20-STO I 10-CIOZŁOTÓWEK WAŻNE DO KOŃCA LUTEGO 1928 ROKU. Bank Polski przystępuje z dniem 1 września 1927 r. do wycofania z obiegu 20-złotowych biletów bankowych z datą 28 lutego 1919 r. i 15 lipca 1924 r. oraz 10-złotowych biletów bankowych z datą 23 lutego 1919 r. i 15 lipca 1924 r.

Bilety te będą prawnym środkiem płatniczym do 29 lutego 1928 r.

CENY ARTYKUŁÓW UŻYWANYCH W PRZEMYŚLE GRAFICZNYM W WOLNYM HANDLU HURTOWYM

NAZWA ARTYKUŁU	30.9 1927 za 1 klg. Zł.	gr.
PAPIERY:		
Kancelaryjny bezdrzewny	1	96
„ drzewny	1	12
Drukowy matowy	—	87
„ satynowany	—	98
„ ilustracyjny	1	30
Albumowy	1	25
Pocztówkowy kancelaryjny	2	39
„ drzewny	1	50
Bristol	2	63
Kredowy	3	68
Skoroszytowy	1	87
Pakowy angielski	1	35
Listowy	3	05
Pelour	3	80
Gazetowy rotacyjny	—	75
Słomkowy	1	26
FARBY CZARNE:		
Rotacyjna	2	20
Gazetowa	2	70
„ w puszkach	3	10
Dziełowa I	4	50
„ extra	5	00
Akcydensowa I	6	25
„ II	5	50
Ilustracyjna 000	13	50
„ 00	11	00
„ 0	7	50
Piórowa I	14	00
„ II	9	80
„ do ręcznych pras.	16	50
Umdrukowa	17	50
FARBY BIAŁE:		
Biel przezroczysta	8	25
„ kryjąca	7	20
„ kremserska	9	00
FARBY NIEBIESKIE:		
Milori	16	00
Cesarska	12	50
Paryska	15	00
Niebieska afiszowa	9	85
„ z połyskiem	18	50
Seledynowa laka	33	00
Niebieska trójbarwna	25	00
FARBY BRONZOWE:		
Sepia	8	00
Ugier	7	00
Terra di Sienna	7	00
FARBY ŻÓŁTE:		
Chrom I (jasny śr.)	11	00
Chrom II	8	75
Żółta afiszowa	8	25
„ trójbarwna	18	00
FARBY CZERWONE:		
Cynober sztuczny	15	80
Viktorja laka	14	50
Czerwona afiszowa	9	85
Uniwersal	19	70
Turecka	21	00
Helios	23	25
Karmin	33	50
Monopol	18	50
Kosmos	23	50
Geranium-carmin	39	00
Krapp	32	00
Czerwona trójbarwna	31	00
FARBY FIOLETOWE:		
Fioletowa afiszowa	17	50
Kopiowa fioletowa	33	00
Fioletowa średnia	32	00
„ czerwonawa	34	50
„ niebieskawa	29	00
FARBY ZIELONE:		
Zielona jedwabna	12	50
„ afiszowa	9	50
„ viridin	29	00
METALE:		
Ołów miękki hutniczy 2 razy przetapiany	1	50
Cyna Banka	16	65
Antymon Regulus	4	20
Metal do maszyn do składania angielski	2	40
SMARY:		
Nafta	—	44
Oliwa do motoru	—	60
Benzyna	—	75
POKOST:		
Pokost słaby	6	50
„ średni	7	00
„ mocny	7	50
„ z połyskiem	11	25
MASA WALCOWA:		
Masa walcowa krajowa słaba	9	00
„ „ „ mocna	8	00
„ „ z domieszką	10	25
FILCE do maszyn rotacyjnych szer. 175 cm. grub. 3 mm. mtr.	64	00
CERATA do maszyn litograf. cienka szer. 132 cm. metr	75	00
gruba „ 120 „ „	60	00
TAŚMA do maszyn płask. 4 mm.	—	19
„ „ „ rotac. 22 „	1	25
SZMATY do czyszczenia maszyn klg.	1	00
NUMERATORY nowe ręczne aut. 4 zmian 6 cyfr. sztuka	175	00
5 „ „	165	00
MATRYCE do stereotypji suche o form. 48×65 cm. szt.	1	50
„ „ 52×70 „ „	1	50
LINJE mosiężne cienkie, kropkowane i półtłuste klg.	22	00

CZCIONKI:

	do 25 za kg. zł.	76-150kg. za kg. zł.
Perl 5	16.50	—.—
Nonparel 6—7	13.20	10.90
Petit 8—9	11.60	9.10
Garmont 10—11	9.90	8.25
Cycero 12	9 50	7.85
	od 151 do 250	Powyżej 250
Perl 5	—.—	—.—
Nonparel 6—7.	10.35	9.50
Petit 8—9.	8 65	7.85
Garmond 10—11	7.85	7.25
Cycero 12	7.60	7.00

PISMA TYTUŁOWE:

w kompletach od 6 punkt. do 72 p.			Zł.
6 punktów	za kilogram	16.50	„
8	„ „	14.25	„
10	„ „	12.50	„
12	„ „	12.—	„
16	„ „	11.65	„
20	„ „	11.25	„
24	„ „	10.90	„
28	„	10.50	„
36	„ „	9.75	„
48	„ „	9.40	„
60	„ „	9.40	„
72	„	9.40	„

KLISZE: cynkowe kreskowe 12 gr. za cm. kwadratowy
„ „ siatkowe 15 „ „
„ „ otrawiane 22 „ „
minimum 50 cm. kwadrat.
Klisze 2-u tonowe — 80 gr. „ „
minimum kliszy 100 cm. kwadratowych.
Komplet 3-ch klisz do druku trójbarwnego 1 zł. 50 gr. za cm. kwadr.—takież otrawione 2 zł 25 gr. Klisze na miedzi i mosiądzu 50% drożej.

SEKRETARJAT „RADY POŁĄCZONYCH ORGANIZACJI PRZEMYSŁU GRAFICZNEGO" mieści się w Warszawie ulica Królewska 10, m. 17, telefon 16-66 (lokal Towarzystwa zakupów dla przemysłu graficznego"). Godziny urzędowe codziennie od 10 do 12 rano.

PRENUMERATA KWARTALNIE: Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ ZŁ. 3 — OGŁOSZENIA ZA TEKSTEM 1/1 STRONA ZŁ. 150 — 1/2 STR. ZŁ. 80 — 1/4 STR. ZŁ. 45 — 1/8 STR. ZŁ. 25. POSZUKIWANIE I OFIAROWANIE PRACY 50% TANIEJ

KURSY KALKULACJI ROBÓT DRUKARSKICH

Bezmyślne rozpasanie się konkurencji na rynku drukarskim, zmusiło pewną grupę drukarzy warszawskich do czynnego przeciwdziałania tej zgubnej gospodarce i zainicjowania kursów kalkulacji robót drukarskich, celem wyszkolenia zastępu fachowców, wszechstronnie posiadających zasady zdrowej kalkulacji drukarskiej.

Ażeby z kursów kalkulacji korzystać mogło nie tylko jedno środowisko drukarskie, np. Warszawa, postanowiono kursy te prowadzić za pomocą korespondencji i tym sposobem dotrzeć do zakładów drukarskich w najdalszych nawet zakątkach Rzeczypospolitej Polskiej.

Kursy rozpoczną się z dniem 1 października r. b. i prowadzone będą w sposób jaknajbardziej popularny, tak, że z łatwością przyswoić je sobie może każdy z abonentów. Brak odpowiednio wyszkolonych sił kierowniczych po naszych zakładach drukarskich doprowadza katastrofalnie cały przemysł drukarski do upadku.

Całkowity kurs podzielony na 52 lekcje i każdy z abonentów co tydzień otrzyma, w przesyłce pocztowej, szereg systematycznie ujętych wskazówek teoretycznych z dziedziny kalkulacji robót drukarskich, a całość utworzy obszerny i wyczerpujący podręcznik, który niewątpliwie będzie niezbędnym doradcą i współtowarzyszem pracy każdego zarządzającego zakładem drukarskim.

Oprócz wykładów teoretycznych, nie pominięta będzie i strona praktyczna, a mianowicie: co tydzień każdy z abonentów otrzyma wzór z dokładnem obliczeniem, t. j. ceny robocizny, kosztu użytych surowców na daną robotę wraz z zaznaczeniem, w jakiej miejscowości Polski został ów wzór wydrukowany.

Ze względów technicznych (trudności zagwarantowania odpowiedniej ilości drukowanych wzorów do ćwiczeń praktycznych) ograniczono ilość abonujących. Opłata za całkowity kurs roczny wynosi 65 zł. z kosztami przesyłki.

Pieniądze przesyłać należy przekazem pocztowym pod adresem: Roman Mathia redaktor „Grafiki Polskiej" Warszawa, ul. Bednarska Nr. 9/11, lub wpłacać do P. K. O. na konto Nr. 10-639. Pierwszeństwo będą mieli ci abonenci, którzy pośpieszą z wniesieniem opłaty.

Redaktor i Wydawca: HENRYK BORKOWSKI. Druk L. Bogusławskiego, w Warszawie.